

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Analýza rozsáhlosti zřícenin v ČR

Autor bakalářské práce: Markéta Šudová

Oponent bakalářské práce: Ing. Miroslav Čábelka

Hodnocení práce:

Cílem bakalářské práce Markéty Šudové bylo provést analýzu rozsáhlosti vybraných zřícenin v České republice podle zadaných a podle autorkou navržených kritérií. V úvodu práce autorka stanovuje cíle práce a v rámci rešerše definuje základní pojmy jako např. hrad, zřícenina, předhradí, hradní jádro a nádvoří. Poté uvádí přehled vývoje českých hradů od raného středověku po dobu husitskou.

V kapitole s názvem „Hrady na mapách“ se kromě historických plánů reprodukcí hradů, zabývá i ostatními použitými podklady (katastrální mapy, geodetické plány, ZABAGED, ortofoto ČR, DMR 5G a DMR 4G). Tyto mapové podklady však zobrazují zříceniny hradů a ne hrady. Název kapitoly je tedy poněkud zavádějící.

V další části práce pak navrhuje a definuje kritéria, která dělí na 3 základní kritéria (celková plocha, obvod hradeb a délka hradeb), 5 doplňkových kritérií (zastavěná plocha, plocha jádra, plocha předhradí, plocha nádvoří a plocha neplodné půdy) a 8 relativních kritérií. Tato kritéria následně využívá pro hodnocení zřícenin a hradů, jejichž přehled a stručnou charakteristiku uvádí. Nezapomíná na výčet faktorů, které ovlivňují navržená kritéria, jako je vliv vegetace, vliv prostorového rozlišení, časový faktor.

V praktické části práce autorka provádí samotnou analýzu zřícenin v software ArcGIS nad daty zachycujícími současný stav (zřícenina) a historický stav (hrad). U hodnocení současného stavu není jasné, jaké mapové podklady u jednotlivých zřícenin použila. Využívá různé kombinace uvedených mapových podkladů? Nebo jsou všude použity geodetické plány, ZABAGED, ortofoto ČR, DMR 5G, DMR 4G popř. katastrální mapy? Rovněž u analýzy historického stavu není jasné, o jak starý stav hradu se jedná. Tj. použila autorka historické plány vždy z doby krátce před tím, než se z hradu stala zřícenina? Nebo jsou použité historické plány z doby, kdy hrad dosahoval rozlohou svého největšího rozmachu?

Na základě vzniklých vektorových dat analyzuje současný a historický stav zřícenin podle základních, doplňkových a relativních kritérií. Výsledkem práce je zhodnocení numerických výsledků jednotlivých kritérií vzhledem k současnému resp. historickému stavu a nalezení nejrozsáhlejších zřícenin dle těchto kritérií. Dále stručně vysvětluje dosažené nejvyšší hodnoty kritérií v dané kategorii, a to jak pro současný, tak pro historický stav.

Analýzou byl potvrzen předpoklad, že zřícenina hradu Helfštýn s celkovou plochou $A_c = 2,0$ ha je nejrozsáhlejší zříceninou v ČR s nejdelšími hradebními zdmi, $D_h = 2,0$ km. Zříceninou s největší rozlohou v Čechách představuje Kunětická hora ($A_c = 1,7$ ha) a další v pořadí je zřícenina hradu Potštejn, jejíž rozloha je v závěru chybně uvedena jako $A_c = 11$ ha. Správně má být $A_c = 1,1$ ha.

V závěru se autorka vrací zpět k cílům práce a hodnotí své výsledky.

Předložená práce je srozumitelná a má napůl rešeršní a napůl aplikační charakter. Svým tématem, obsahem a charakterem splňuje požadavky, které jsou kladeny na bakalářskou práci na oboru Geografie a kartografie. Autorka pracuje v textu často se zdroji, jejichž seznam je uveden na konci. Škoda jen, že není použit žádný zahraniční zdroj. Text je vhodně doplněn obrázky. Na konci práce je příloha s tabulkami výsledků analýz. Autorka rovněž prokázala, že dokáže aplikovat geoinformační technologie na řešení dané problematiky.

Práci hodnotím jako zdařilou, **doporučuji** k obhajobě a hodnotím známkou **výborně až velmi dobře**.

Dotazy:

- Geodetické plány byly autorce poskytnuty v analogové podobě (a musely být digitalizovány) nebo digitálně ve vektorové podobě?
- Podle čeho přesně autorka rozlišila předhradí, hradní jádro, nádvoří, neplodné půdy apod. při vektorizaci? Z ortofotosnímků toto nemusí být vždy přesně rozlišitelné.
- Z jakého důvodu jsou na straně 35 do kategorie „Neplodné půdy“ zahrnuty zahrady? Nebylo by lepší, aby tvořily samostatnou kategorii?

V Praze dne 1. 9. 2016

Ing. Miroslav Čábelka

*Katedra aplikované geoinformatiky a kartografie,
Přírodovědecká fakulta UK v Praze*